

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

*Hotărâre tradusă și redactată de către Direcția agent guvernamental.
Ea poate suferi modificări de formă.*

SECȚIA A CINCEA

CAUZA PRISĂCARU v. REPUBLICA MOLDOVA

(Cererea nr. 55864/13)

HOTĂRÂRE

STRASBOURG

25 Septembrie 2025

Această hotărâre este definitivă, dar poate suferi modificări de formă.

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

© Această traducere îi aparține Direcției agent guvernamental din cadrul Ministerului Justiției al Republicii Moldova. Originalul se găsește în baza de date HUDOC. Orice preluare a textului se va face cu următoarea mențiune: „Traducerea acestei hotărâri a fost efectuată de către Direcția agent guvernamental din cadrul Ministerului Justiției al Republicii Moldova”.

În cauza Prisăcaru v. Republica Moldova,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a cincea), întrunită într-un Comitet format din:

Georgios A. Serghides, *Președinte*,

Gilberto Felici,

Diana Sârcu, *judcători*,

și Martina Keller, *Grefier adjunct al Secției*,

Având în vedere:

cererea (nr. 55864/13) împotriva Republicii Moldova, depusă la Curte la 30 iulie 2013 în baza Articolului 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale („Convenția”) de către doi cetățeni moldoveni, dna Virgilia Prisăcaru și dl Octavian Prisăcaru („reclamanții”), care s-au născut în anii 1978 și, respectiv, 1976, și locuiesc în Chișinău, fiind reprezentați de către dl M. Sardari, avocat în Chișinău;

decizia de a comunica Guvernului Republicii Moldova („Guvernul”), reprezentat de către Agentul său la acel moment, dl L. Apostol, cererea bazată pe Articolul 6 § 1 din Convenție (restrângere accesului la Curtea Supremă de Justiție din cauza incapacității de a plăti taxa de stat), și de a declara restul cererii inadmisibil;

observațiile părților;

Deliberând în secret la 4 septembrie 2025,

Pronunță următoarea hotărâre, care a fost adoptată la aceeași dată:

OBIECTUL CAUZEI

1. Cererea se referă la refuzul Curții Supreme de Justiție de a examina recursul reclamanților, din cauza neachitării taxei de stat. Reclamanții s-au plâns de o limitare a dreptului lor de „acces la o instanță”, contrar Articolului 6 § 1 din Convenție, și de lipsa unei căi de atac efective, contrar Articolului 13 din Convenție.

2. În particular, la 16 iulie 2010, S.O. a inițiat o acțiune judiciară împotriva reclamanților, solicitând recuperarea unui împrumut în valoare de 67.280 de euro (EUR). La 1 octombrie 2012, Judecătoria Chișinău, sediul Botanica a admis acțiunea lui S.O. Reclamanții au formulat apel împotriva hotărârii și au achitat o parte din taxa de stat (300 de lei moldovenești (MDL), echivalentul la acea dată a sumei de 18,5 EUR), solicitând instanței să-i scutească de la plata celeilalte părți din taxa de stat. Reclamanții au prezentat dovezi care arătau că familia lor avea un singur venit lunar de 1.200 MDL (73,9 EUR), iar celălalt adult din familie era șomer din 9 aprilie 2012.

3. La 29 noiembrie 2012, Curtea de Apel Chișinău a admis parțial cererea lor și, având în vedere situația financiară a reclamanților, a redus taxa de stat de la suma inițială de 18.450 MDL la 5.000 MDL (311 EUR). Reclamanții au împrumutat bani și au achitat taxa. La 17 ianuarie 2013, Curtea de Apel Chișinău a respins apelul lor și a menținut hotărârea primei instanțe.

4. Reclamanții au formulat un recurs nemotivat și au achitat o parte din taxa de stat (18,5 EUR), solicitând să fie scutiți de la plata celeilalte părți din taxa de stat. Ei s-au angajat să-și motiveze cererea împreună cu motivele recursului. Curtea Supremă de Justiție a respins cererea lor și a dispus plata integrală a taxei de stat pentru examinarea cauzei lor. În recursul lor motivat, reclamanții au susținut că un membru al familiei era șomer din 9 aprilie 2012, iar celălalt era în concediu de maternitate din 15 ianuarie 2013. Reclamanții au prezentat certificate medicale care confirmau nașterea celor doi copii ai lor în ianuarie 2013, fișele de salariu și o chitanță care confirma că ei împrumutaseră 5.000 MDL pentru a plăti taxa de stat la instanța de apel. În final, ei au invocat dreptul lor la acces la justiție.

5. La 20 martie 2013, Curtea Supremă de Justiție a respins cererea lor, a lăsat neexaminat recursul lor și le-a acordat reclamanților un termen suplimentar pentru a achita restul taxei de stat, în valoare de 12.200 MDL (751 EUR). Instanța a motivat că ambii reclamanți erau angajați și, fără a examina sursele lor de venit și situația familială, a concluzionat că ei nu prezentaseră dovezi ale incapacității lor de a plăti taxele judiciare.

6. La 5 aprilie 2013, Curtea Supremă de Justiție a refuzat în mod irevocabil să examineze cererea lor, din cauza neachitării taxei de stat.

7. Reclamanții se plâng, în conformitate cu Articolele 6 și 13 din Convenție, de taxele judiciare excesive și de examinarea superficială a situației lor financiare de către Curtea Supremă de Justiție.

APRECIEREA CURȚII

PRETINSA ÎNCĂLCARE A ARTICOLULUI 6 § 1 DIN CONVENȚIE

8. Reclamanții s-au plâns de lipsa accesului la Curtea Supremă de Justiție din cauza taxelor judiciare excesive și a absenței unei căi de atac eficiente în această privință. Ei s-au bazat în mod expres pe Articolele 6 § 1 și 13 din Convenție.

9. Curtea reiterează că rolul Articolului 6 în raport cu Articolul 13 este cel de *lex specialis*, cerințele Articolului 13 fiind absorbite de cerințele mai stricte ale Articolului 6 (a se vedea *Grzęda v. Polonia* [MC], nr. 43572/18, § 352, 15 martie 2022). Prin urmare, fiind ultima competentă să ofere o calificare juridică faptelor cauzei, Curtea consideră că este oportun să examineze plângerea reclamanților exclusiv din perspectiva Articolului 6 § 1 din Convenție (a se vedea *Malahov v. Moldova*, nr. 32268/02, § 39, 7 iunie 2007).

10. Curtea constată că plângerea reclamanților în baza Articolului 6 § 1 din Convenție, referitoare la limitarea dreptului lor la acces la o instanță, nu este în mod vădit nefondată în sensul Articolului 35 § 3 (a) din Convenție și nici inadmisibilă din alte motive. Prin urmare, ea trebuie declarată admisibilă.

11. Reclamanții au susținut că instanța supremă a refuzat să-i scutească parțial de plata taxei de stat, fără a ține seama în mod corespunzător de situația

lor financiară. În special, ei s-au bazat pe probele pe care le-au prezentat Curții Supreme de Justiție, referitoare la situația lor financiară și familială (șomajul unuia dintre reclamânți, nașterea recentă a unor gemeni și concediul de maternitate al celeilalte reclamante) și pe faptul că, în circumstanțe similare, Curtea de Apel Chișinău a acceptat să-i scutească parțial de plata taxei de stat. Reclamânții au susținut că taxele judiciare impuse erau disproporționat de mari și că termenul suplimentar acordat de către Curtea Supremă de Justiție pentru plata integrală a acestora nu constituia o modalitate eficientă de a le proteja dreptul de acces la o instanță. Ei au susținut că Curtea Supremă de Justiție nu a examinat probele furnizate și nu a motivat respingerea acestora.

12. Guvernul nu a fost de acord, argumentând că reclamânții pur și simplu eșuaseră să demonstreze pretinsa lor incapacitate de a plăti taxele judiciare. Potrivit Guvernului, reclamânții au prezentat doar copii ale carnetelor de muncă care confirmau faptul că erau angajați. În plus, Guvernul a susținut că reclamânții pierduseră procesul în fața instanțelor de fond și de apel și că, respectiv, recursul lor nu avea șanse de succes în fața Curții Supreme de Justiție. În final, acesta a susținut că, în orice caz, reclamânților li s-a acordat un termen suplimentar pentru a achita integral taxa de stat.

13. Principiile generale referitoare la accesul la o instanță în sensul Articolului 6 § 1 din Convenție și, mai specific, cerința de a plăti taxe judiciare au fost rezumate în *Kreuz v. Polonia*, nr. 28249/95, §§ 52-7, CEDO 2001-VI; și *Malahov v. Moldova*, nr. 32268/02, §§ 25-30, 7 iunie 2007; *Weissman și alții v. România*, nr. 63945/00, § 37, CEDO 2006-VII (extrase). Un rezumat al dispozițiilor de drept intern este disponibil în cauza *Malahov v. Moldova* (pre-citată, § 16).

14. De la început, Curtea observă că, atunci când a refuzat examinarea recursului reclamânților, Curtea Supremă de Justiție s-a bazat pe dispozițiile legii, și anume pe omisiunea lor de a achita taxa de stat. În consecință, Curtea trebuie să examineze dacă, prin respingerea cererii reclamânților de scutire parțială de la plata taxelor judiciare, Curtea Supremă de Justiție a ținut seama de toate circumstanțele particulare ale capacității reclamânților de a le plăti (a se vedea *Clionov v. Moldova*, nr. 13229/04, § 40, 9 octombrie 2007).

15. Curtea observă că, potrivit ștampilei de înregistrare din cancelarie, la 15 martie 2013, reclamânții au prezentat Curții Supreme de Justiție probe justificative privind situația lor familială și financiară (a se vedea paragraful 4 de mai sus). Aceste elemente erau relevante pentru evaluarea eligibilității reclamânților de a fi scutiți de la plata taxei de stat și au fost aduse la cunoștința instanțelor naționale. Cu toate acestea, Curtea Supremă de Justiție a concluzionat că reclamânții erau angajați (a se vedea paragraful 5 de mai sus) și că nu fuseseră prezentate alte detalii privind situația lor financiară în sprijinul cererii lor de scutire de la plata taxelor judiciare. Instanța nu a furnizat niciun motiv pentru respingerea probelor prezentate de către reclamânți, care atestau șomajul și incapacitatea temporară de muncă a

acestora din cauza nașterii recente, precum și veniturile lor reduse. Nu este sarcina Curții să examineze capacitatea reclamanților de a acoperi cheltuielile de judecată în prezenta cauză, fiind în primul rând de competența instanțelor naționale să se pronunțe asupra chestiunilor de această natură. Cu toate acestea, în aceste circumstanțe, Curtea nu poate decât să concluzioneze că Curtea Supremă de Justiție a prezentat afirmații fără a se pronunța asupra probelor din dosar, ceea ce s-a soldat cu faptul că procedura contestată nu a respectat cerința unui proces echitabil și a constituit un refuz al accesului la o instanță superioară.

16. Curtea concluzionează că, în prezenta cauză, Curtea Supremă de Justiție nu a efectuat o evaluare corespunzătoare a capacității reclamanților de a plăti taxele judiciare și, în consecință, a refuzat să examineze recursul lor. În aceste circumstanțe, Curtea consideră că, în speță, respectivele restricții au afectat însăși esența dreptului reclamanților de a avea acces la o instanță.

17. Prin urmare, a existat o încălcare a Articolului 6 § 1 din Convenție.

APLICAREA ARTICOLULUI 41 DIN CONVENȚIE

18. Reclamanții au solicitat 61.000 de euro („EUR”) pentru prejudiciul material, care include suma datoriei pe care instanțele naționale i-au obligat să o plătească, precum și cheltuielile de judecată și de executare. Ei au pretins 40.000 EUR pentru prejudiciul moral rezultat din suferința psihologică cauzată, 6.000 EUR pentru costurile și cheltuielile suportate în fața instanțelor naționale și 1.000 EUR pentru cheltuielile suportate în fața Curții. Ei au prezentat mai multe contracte și facturi referitoare la asistența juridică.

19. Guvernul a considerat că sumele solicitate sunt exagerate și nefondate.

20. Curtea nu constată nicio legătură de cauzalitate între încălcarea constatată și prejudiciul material invocat; prin urmare, ea respinge această cerere. Cu toate acestea, ea acordă reclamanților, în comun, suma de 3.600 EUR pentru prejudiciul moral, plus orice taxă care poate fi percepută.

21. Având în vedere documentele aflate în posesia sa, Curtea consideră rezonabil să acorde 1.000 EUR cu titlu de costuri și cheltuieli, plus orice taxă care poate fi percepută reclamanților.

DIN ACESTE MOTIVE, CURTEA, ÎN UNANIMITATE,

1. *Declară* cererea admisibilă;
2. *Hotărăște* că a avut loc o încălcare a Articolului 6 § 1 din Convenție;
3. *Hotărăște*

HOTĂRÂREA PRISĂCARU v. REPUBLICA MOLDOVA

- (a) că Statul pârât trebuie să plătească reclamanților, în termen de trei luni, următoarele sume care urmează a fi convertite în lei moldovenești la rata aplicabilă la data transferului:
 - (i) 3.600 EUR (trei mii șase sute de euro), plus orice taxă care poate fi percepută, cu titlu de prejudiciu moral;
 - (ii) 1.000 EUR (una mie de euro), plus orice taxă care poate fi percepută reclamanților, cu titlu de costuri și cheltuieli;
- (b) că, la expirarea celor trei luni menționate mai sus și până la executarea hotărârii, urmează a fi achitată o dobândă adițională sumelor de mai sus, la o rată egală cu rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de către Banca Centrală Europeană, aplicabilă pe parcursul acestei perioade și majorată cu trei puncte procentuale;

4. *Respinge* în rest cererea reclamanților referitoare la satisfacție echitabilă.

Redactată în limba engleză și notificată în scris la 25 septembrie 2025, în conformitate cu Articolul 77 §§ 2 și 3 din Regulamentul Curții.

Martina Keller
Grefier adjunct

Georgios A. Serghides
Președinte